

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 43.

Fylke: N. Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Nordli

Emne: lægedom og vern mot sykdom. Bygdelag: Lierne.

Oppskr. av: Roland Aagård

Gard: Skogli

(adresse): Kvelia

G.nr. 8 Br.nr. 6

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. Ringer.

1.

Ringe på fingeren (såkalde 'Jiktringe') bruktes som middel mot gikt. Mot andre sykdomme ukjendt.

2.

De var glatte som giftringer, var av messing og foret på innsiden av noe lysegrått metall, muligens tinn.

3.

Ved omreisende krømmere og skreppehandlere, som her hadde en gjengs vare i omsetningen, og var samtidig lette å frakte med seg på de lange besværlige ruter.

En kjenner ikke til noen innskripsjon, muligens har denne vært bortslitt i de gamle ringe en har sett. Men et godt merke på giktring var den forete innside, i motsetning til vanlige ringe, som var uforet.

4.

Nei.

5.

Ukjendt.

6.

Ukjendt.

7.

-

8.

-

9.

Ukjendt.

10.

Ja. De var mye brukt men såvidt en vet vardetvesentlig mot gikt.

11.

De kaldtes for 'Jiktkjee.' (Giktkjede.)

12.

Beltene er vel forlengst kastet vekk, og det finnes neppe noen igjen. Den venlige type bestod av ovale kopperplater og sink m/ filt. Disse plater var så lenket sammen med koppertråd til en en lengde som som var nødvendig, f. ekspl. rundt livet for ryggsmarter.

De ble lagt i eddikk for å lades.

13.

Ukjendt.

14.

Ble brukt av både menn og kvinner som middel mot hodepine.

15. a.

Formen kunde være forskjellig.

b.

Av messing.

Xx

C.

I ringens åpning var begge endene forsynt med knopper som støtte til øret når ringen bletredd på. Den ble selvfølgelig bøyet ut for å tredes på øret, og så bøyet sammen i gjen for å sitte fast.

16.

I begge ører.

17.

Nermest for hodepine.

19.

Ukjendt.

20.

Ukjendt.

21.

Ukjendt.

22.

Ukjendt.